

ЯР СЛАВУТИЧ

МАЄСТАТ

**Збірку “Маєстат” надруковано
в співпраці з видавництвом
“БАТЬКІВЩИНА”.**

M A € C T A T

Яр СЛАВУТИЧ

МАЄСТАТ

ШОСТА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

СЛАВУТА

ЕДМОНТОН

MCMXLII

diasporiana.org.ua

Yar Slavutych

MAJESTY

(Ukrainian Poems)

Авторів герб у новітньому виконанні мистця Михайла Дмитренка

Slavuta Publishers

10920 - 60th Avenue, Edmonton, Alberta

Printed by Alberta Printing
10355 - 96 Street Edmonton, Alberta

ТРОФЕЇ

Мій кожен день довершує звитягу!
І кожне слово зроджує трофей!
Для серця й мозку вибраних людей
Підняв я стяг наснаженого змагу.

Не з дальніх обріїв архіпелагу, —
Для спраглих тем, для значності ідей
Черпаю з тебе силу, як Антей,
О земле пращурів, що знали звагу!

Здобута в снах, омріяна мета
В державу слів на подвиг Прометеїв
Мене веде, як зірка золота.

І снаговиті вицвіти трофеїв
Карбами зриву, що походу ждуть,
Мені в майбутнє позначають путь.

МАЄСТАТ БУЛАВИ

* * *

У блиску звитяжної слави,
Як фенікса подув живий,
Встає маєстат золотавий
Лункої в віках булави.

Під нею змагалися вої,
Вітаючи владу берла.
Із надер землі січової
Для неї наснага текла.

О ви, що довіру забули!
Розкрийте глибинні чуття
Для сяйва, що знало минуле,
Що в творче веде майбуття.

Воно — як могутня принада —
Виповнює борті сердець.
Гартована в думах відрада
Йому накладає вінець.

І никнуть минальні примари,
І в лад благодатний, новий,
Над колотом чорної свари
Гряде маєстат булави.

1951

— 7 —

* * *

Я шукаю тебе віддавна.
Під яким же гербом старим
Ти сховалась, народоправна,
І велична, як древній Рим?

Де полків тяжкостопі лави,
Корогов золотава мла,
Що прямими шляхами слави
Повновладно, як день, гула?

Де снажна білина палаців,
Гордих арок вельможний лет? . .
Наче скарга, з колишніх пляців
Тільки зелень мутних монет.

Та степи — як німе прокляття!
Непотворна південна даль
Розпалахкує снів багаття,
Щоб на душу текла Звіздаль,

І полонить жахним простором
Навіть сонце в трудній плавбі,
Що єдине ласкавим зором
Співчуває моїй тужбі.

1952

* * *

Хрестатий меч на красному щиті,
Бліск панцера й звитяга заборола
Через віки, як мудрість ясночола,
Мене в труднім наснажують житті.

І дві зорі, гранчасті, золоті,
З герба старого квітнуть неспроквола,
О, древній чар! Твої пригадні кола —
Джерела сили в довгому путі.

Немов князям — верхи Тмуторокані,
Вчувавсь Жученкам Чорномор'я зов,
Що під ордою падало в конанні.

За Низ Дніпра пролита щедро кров,
Щоб завжди в мітах правнукам лунали
Дзвінкої зваги предківські аннали.

1951

* * *

Мій дух витає в дальній оболоні
Поміж ланів, де в теплому полоні
Могили сонцем золотять верхи,
Де сталлю плуга зорані шляхи
Ховають подвиги старих походів.
Невтомний дух мій завжди віднаходив
Карби прадавні й посягав туди,
Де в наглий вал захланної орди
Шугала шабля, пристрасно-весела,
Де коні рвали ковані зумбела
І за гетьманську красну корогов
Полки найкращу проливали кров.

1952

СЛАВА

(Пам'яті Богдана Мухина)

Два козаки і гетьман, мов кличі,
Летять увиш на вітроногих конях.
Струмить повітря по високих скронях
І виграє черленню опанчі.

Довкола пустка, розпачі й плачі
Дітей і вдів на рідних оболонях.
Догнати ляха! Звихрені в погонях,
Полками ринуть помсти рубачі.

Що є звитяга? В буйному розгоні,
Повите звагою, снажне життя,
Широких душ палання невгомонні,

Сердець великих коване биття.
Надхненний друже! Гойна й величава,
Тебеувічнила безсмертна СЛАВА.

22 липня 1962

МОНОЛОГ ПЕРЕД ШАБЛЕЮ

(З поеми “Мазепа”)

Колись ти косила в боях татарву
І ляха стинала в двобої.
З тобою, відрадо, я в думах живу
І сум коротаю з тобою.

О шабле безмовна, суди й докоряй!
Я знаю обмови екстазу.
Ти в гніві зориш поневолений край,
Ти царську приймаєш образу.

Ти чуєш, як сили підземні трясуть
Поховані кості Богдана,
Коли москалі в Україну несуть
Неволю і розбрат, і рани.

Суди й докоряй... Щоб докорів іржа
Пекла моє серце тривало,
Щоб гнівна моя непокірна душа
Відомству Москві гартувала.

Та прийде іце судний, караючий день,
Година святої відплати,
Коли за права України гряде
Порив Запорожжя крилатий.

Тоді молитовно тебе я зніму —
Як сонце, як щастя, як мрію!
Безмовну тебе, захололу й німу,
Зведу на Петра і нагрію!

1959

ПОЛТАВСЬКА БИТВА

(З поеми “Мазепа”)

Встають перед зором задимлені далі,
Батурин і Ворскла, й Полтава встають.
Козацькі загони, за правду повсталі,
На північ верстають окрилену путь.

Над ними гетьманські гойдаються стяги,
Гранчасто цвіте золота булава.
Рушає Мазепа, свідомий звитяги,
І славу навколо співає трава.

І в ноги лягають степи неозорі,
Привітно лунають байраки здаля...
— На поміч! На поміч! — волає у зморі
Поранений швед, посланець короля.

І рвійно знялися шаблі — як шуліки!
Метнулись навально легкі козаки.
Свій гнів на Москву вихлюповують ріки,
Відомству на неї виносять балки.

І неба, й землі невгамовність непинна,
Повставши пекельно, у битві кипить.
Вкривається трупом полтавська долина,
І меркне у димі полтавська блакить.

Як вої Олега, стрільці Святослава,
Богданові лицарі, зрослі з біди, —
Полки Гордієнка розколюють лави
Московської, хижої, злой орди!

Це судного дня довгождана когорта
Підводить окрилля з шабель і вогнів;
Це слава козацька й гетьманська погорда
Вергають на ворога звагу і гнів!

Велика звитяга, та війська не досить.
Навали п'ятьох не здолає один.
І шведи здаються, і жалі голосить
Дніпра голубого зажурений плин.

Він тужно тече, багряніючи кров'ю,
Гойдає журбу січових корогов
Із ніг короля обмиває з любов'ю
Пролиту в бою, запорошену кров.

І дальні дзвіниці ридають в одчай,
І в жалощах никнуть і поле, і сад.
І, зором шугаючи в далі безкрай,
Мазепа вельможно відходить назад.

Травень, 1959

СЛАВА МАЗЕІІ

КАНТАТА

I.

Через століття, через віки
Чуємо голос палкий:

“Шаблею волю свою бороніть!
Крайте зневолення сіть!”

Слава тобі, велемудрий гетьмане,
Шана й доземний уклін!
Батьківське слово твоє полум’яне
Кличе до бою — як дзвін.

Через століття, через віки
Чуємо голос палкий:

“Право в боях бороніте своє!
Мужньо метайте коп’є!”

Слава тобі, велемудрий гетьмане,
Шана й доземний уклін!
Батьківське слово твоє полум’яне
Кличе до бою — як дзвін.

Через століття, через віки
Чуємо голос палкий:

“Віру і вольність плекайте в серцях!
В згоді ведіте свій змаг!”

Слава тобі, велемудрий гетьмане,
Шана й доземний уклін!
Батьківське слово твоє полум'яне
Кличе до бою — як дзвін.

II.

Поникла в жалощах Полтава,
Сльозами сповнився Дніпро.
Мазепи й Карла збройні лави
Подужав лютий кат Петро.

Спадають круки з високості,
Чайок тужба пливе з долин.
Там, де лягли козацькі кості,
Шумить зажурений полин.

О де ви, лицарі звитяги?
Де ваша слава світова?
Невже пробиті ваші стяги
Покріє, наче ржа, трава?

Невже на зганьблені клейноди
Навіки ляже чорний пил?
За вас, поборники свободи,
Волає довгий ряд могил.

Ви мужньо билися, хоробрі,
Стояли в битві — як стіна...
Дніпро несе жалі за обрій —
І мовкне в тузі далина.

Ридай, жалобна Україно,
По тих, що впали у боях!
Твоїх дітей клює невпинно
Москви двоглавий хижий птах.

Твої сини, твоя могута,
Важкі волочать ланцюги.
Наш рід Москва хотіла б люта
Весь вигубити до ноги.

Та наша віра не вмирає,
Та наше серце ожива,
Бо ще на простори безкраї
Блісне, як сонце, булава.

I по тугім розгоні степу,
У вирі гнівному подій,
Ім'я незламного Мазепи
Нас поведе в майбутній бій!

III.

Хвала многоуста борцеві,
Мазепі столунна хвала!
Його непохитність крицева
Наснаги в серця налила.

Вперед! Пробивайся щосили
На рідні козацькі степи,
Розриті Москвою могили
Московською кров'ю кропи!

Нас дух непокори обвіяв,
Звитяжці майбутні, ми йдем
З піднесеним стягом — і в Київ
Ми гордо його донесем.

Вперед! Пробивайся щосили
На рідні козацькі степи,
Розриті Москвою могили
Московською кров'ю кропи!

Хай дзвони святої Софії
І Юрія горнього клич
Окрилюють наші надії
І шлях прокладають на Січ.

Вперед! Пробивайся щосили
На рідні козацькі степи,
Розриті Москвою могили
Московською кров'ю кропи!

Батурин, 1943; Монтерей, 1959.
Музику до кантати склав композитор М. Фоменко

* * *

Одігітрія плаче в чужім Ченстохові
По загиблих синах, по державній порі
І від горя й ганьби в непорочній любові
Благодаті ясить, як на Белзькій горі.

А в лісах, де москвин колобродив патлатий,
Наче бранка, простерта на збитій траві,
Вишгородська, найстарша князів Богомати
За Хрещатиком тужить у хижій Москві.

О знамення знамень, дві зорі Візантії,
Образій чудотворні, перлини святі!
Ваші чини — віднови яса з безнадії,
Ваші муки — страждання Христа на хресті.

Час наруги нам серця до дна ще не виїв.
Незнищенне воно, ожива день за днем.
Образій повернути праਪрадідний Київ
Наші душі наснажує вічним вогнем.

1954, 1962

МОСКОВІЯ

Стойш з украденим ім'ям,
Напівтатарка, напівфінка.
Жахає свистом Солов'я
Билин осквернена сторінка.

Живеш, мов злодій на горбі,
І косиш око в безмір степу,
Кленучи в радісній злобі
Ясновельможного Мазепу.

Ідеш упирем по кістках --
І стигне піною отрути
На хижо стиснутих устах
Зневага Сталіна й Малюти.

О, муко! Вп'явши пазурі
У жертві сковані, невинні,
Жиরують смерди, як царі, —
Аж очі рвуться яструбині.

І сморід, бурий і пливкий,
Поймає простори безкраї.
Лежать у костях Соловки,
І з надер Вінниця ридає.

Та вірю в правди майбуття,
У благовістя правди вірю —
Впадеш, не зnavши каяття,
В подобі раненого звіря!

На щастя гнаним — упадеш!
І, снаговито спрагла зміни,
Устане з полум'я пожеж
Священна воля України.

1945 – 1950

КИЇВ

Незборний, на горах суворих
Твердинею віри стоїть,
Під стягом Софії на порох
Розбивши навали століть.

Як райдуга, в даль неозору
Довкола на тисячу верст
Могута дзвінка Святогора
Несе Володимирів хрест.

I вгору, як шабля, злітає
Богдана важка булава,
Бо славу князів обкрадає
Зухвала молодша Москва.

I гнівний від крові ординців,
Від сяйва снаги золотий,
Він кличе на прю піхотинців,
Зове гармашів до мети;

Він чорними ранами Лаври,
Де зяє поганьблений храм,
Гримить у козацькі літаври,
Когорти збирає до брам.

О, городе, красно похмурий!
Я вірю в омріяну мить.
Я чую, як прапор Петлюри
В серцях легіонів шумить.

Я бачу, як темрява тане
Над щастям повернень і стріч,
Як вулиць вітальні каштани
Палають мільйонами свіч.

І правого змагу держава —
Відроджена — владно встає;
І прадідна, київська слава
Буття окриляє мое.

1953

ЛЬВІВ

Коли, здавивши темні коромоли
Бутних бояр, Данило гордочолий
На красну гору каменя поклав:
“Тут буде кріпость, - мовив, - щоб конклав
Не смів ляхів наводити з імлави”.
Текли віки, і правої держави
Вгорі витав золототілий лев.
Навкруг ворожий розростався рев
І “ожел бяли” їживсь безустанно, —
Ніхто не здавсь, бо вірив, що постане,
Зросте з Вітовського повстанських днів
Фортеця чину — український Львів.

1953

ДО ГЕТЬМАНИЧА ДАНИЛА

. . . по вельможій еліті
Щемливу чую печаль.

М. Орест

Нас, древніх віток, меншає щороку,
І давню славу, гойну і широку,
Талує плебсом збурена доба.
Споконвіків, жадаючи раба,
Нас обкрадали Польща і Росія,
Щоб дух малів, щоб згага гречкосія
Пекла на лоні втрачених полів.
Та ще не меркне велич королів
Поверх розладдя, колоту й розбрату,
Ще зрити надхненно мудрість маєстату,
Ще Альбіону ковані щити
Стоять — як стяги ладу й правоти.

1954

ГЕРБОЗНЕВАЖНИКАМ

Віддавна чапля пожирає жаб.
Лише б кушир, не дальній баобаб!
Лише б смердюча ряска зеленава!
Навіщо символ подвигів і слава
У криці й бронзі предків прастарих?
Згадати князя, гетьмана — це гріх!
Це первородний для плебейства злочин!
Ганьба смертельна... з погляду узбочин.
А я стою й дивуюся.... один.
Сучаснику! Змети гербовний крин
І в хуторянській ніші мавзолея
Свого духового прослав плебея.

7 листопада 1961

ГЕРБИ

На страх оспалим і слабим
Старий хижак, у зриві шалу
Простерши крила в моря дим,
Злітає важко з п'єдесталу.

От-от накинеться, от-от
Залите кров'ю тепле м'ясо
Пошле в обшитий дзьобом рот,
Ковтаючи захланно й ласо.

А я з погордою стою
На схресті вітру й моря шуму
І в гордім захваті таю
Мою невисловлену думу.

Як гарно, що в епоху згуб
Моцарство пращурів надхненне
Людяний золотий Тризуб
Лишило в спадщину для мене!

Біля пам'ятника пруському орлові,
Кільська затока, 1946.

ШЕВЧЕНКО В ВІННІПЕЗІ

А. Дараганові

Чоло — як сонце! З-під навислих брів
Зорить поет на простір Манітоби,
На злет ланів, на вуличні оздоби,
На українських чесних трударів.

Ще мить — і встане. І вогонь, що грів
Серця мільйонам, потече з утроби —
Як життєдайні ліки на хвороби
Братів, сестер, батьків і матерів.

Хвала тому, хто красне рідне слово
Леліє в серці чисто і святково
І, наче скарб, синам передає!

Тремтіть, о виродки! Варшавське шмаття,
Багно Москви, — нехай же вас поб'є,
Як Божий бич, Тарасове прокляття!

Вінніпег, 29. VI. 1961.

ПЕРЕД ХАТОЮ ШЕКСПІРА

Вклонись, людино, цій малій хатині,
Що всьому світу велетня дала;
Торкнись чолом постарілого тла,
Що нас чарує новістю й донині!

Це звідси вийшли Річарда гордині,
Лукавства Яго, Макбет — витвір зла;
Це тут любов Джульєтти процвіла,
Як добрість Гамлета й журба княгині.

Шекспір — колбс! Народів і племен
Ярке свідчадо, володар на троні,
Живе в серцях когортю імен;

Бо, залишивши Стратфорд на Ароні,
Його всевладна, як земний магніт,
Потуга слова полонила світ.

Стратфорд на Ароні, 11.IX. 1960

ЧИТАЧАМ ЧІКАГО

Я пів-землі проїхав Понтіяком
І пролетів я джетом два світи,
Але ніде не випало знайти
Таких прийнятъ під благовісним знаком.

Хай не дзвенів я бардом аніяким,
Не гнув літаврів, — досягав мети
Я словом простим, повним ваготи,
Вогню і зваг, що сяють Зодіяком.

Чікаго! Щирі, любі слухачі!
І в Монреалі пізно уночі
Збирав я ваші оплески бурхливі,

І бачив я, як вибраний народ
За чесний труд — неначе в буйній зливі —
Складав найкращу з кращих нагород.

16. VI. 1961 в Монреалі

* * *

Нами снили поліські пущі,
Гайдамацькі яри в полях.
І прийшли ми до них, живущі,
Подолавши пекельний шлях.

Повернулися із Берези,
З-за Байкалу і Соловків,
Багатющі, неначе крези,
Гнівом часу, жалем віків.

Земле люба! Долини отні!
Це ж по вас на вітчизни клич
Пробоєві проходять сотні —
Як воскресла з руїни Січ.

Від Чернігова до Чернівців,
З-під Лугані за гордий Львів
По залогах стоять упівці,
Розбуялий відплати гнів.

І так любо, допавши зміни,
Налітати — мов княжа рать.
Нам — визвольникам України —
Не приречено умирать!

І так радісно, рідна земле,
Кров пролити за твій розмай,
Де покару тяжку приемле,
Ворог волі, злотівши вкрай.

Красний часе! Немов по бруках,
Важко-дужа гуде стопа
Войовничих, бронзоворуких,
Повнозбройних борців УПА.

Львів, 1944

БУДІВНИЧІ

(Апoteоза)

Сокира й молот, кайло і лопата.
Веде стерно упевнена рука.
Пружіться, мускули! Людьми строката,
Дзвенить риштовань далеч гомінка.

Щоб праці спів
Яскрів, кипів
І город ріс,
Як ліс, як ліс!

Лягla в бетон залізна арматура,
Масивних стін усталла височінь.
Розгін думкам! Брени, кінцівко шнура,
Біжи, як струм, на звільнену прямінь!

Щоб праці спів
Яскрів, кипів
І город ріс,
Як ліс, як ліс!

Це ж по віках ненатлої неволі
Воскресли ми, надхненні до звитяг,
І в щасний час нещасні, гордохолі,
Знесли увиш державно-творчий стяг.

В краю своїм
Будуєм дім.
Труд — рідний брат.
О, свято свят!

Наперегін у рвійному завзятті
Яріє рух на арковім крилі.
Співай, душе! Наснагою багаті —
Як братолюбці — люди на землі.

В краю своїм
Будуєм дім.
Труд — рідний брат.
О, свято свят!

1946

ФЛЬОРЕНТІЙСЬКІ СОНЕТИ

Д-рові Д. Мельникові,
меценатові української культури
й науки, присвячую.

* * *

Рим — велич, а Фльоренція — краса!
Жадав би вік свій провести край Арно,
Де по старих палацах володарно
Дзвенить мистецтва радісна яса.

Жадав би вмерти в час, як небеса
Полощуть сяєвом собори зарно,
І, ставши духом, пальцями безкарно
Торкати мармур чистий, мов роса.

Та ти, о рідний Києве днедавній,
Мене місійно по світах ведеш
І надихаєш, подвигами славний,

Щоб я, тобі лиш відданий без меж,
Окрай Мадон примкнувши злегка вій,
Звитяжно снив Орантою Софії.

4 квітня 1961
Palazzo Vecchio

FIRENZE

Етруська кров тече в блакитних жилах,
Жагою збурена етруська кров!
Жорстокий Рим, що тіло поборов,
Не знищив духа вільного спочилих —

I він повився по тосканських схилах
I розбуяв палацами з дібров;
Фльоренція в розкриллі корогов
Звелася цвітом лілій отяжілих.

Стою на вежі й наслухаю зів
Inferno Данте з нетрів підземелля,
I бачу, як між плахтами домів

Литво Челліні й пензель Рафаеля,
I Міkelьанджеля міткий зубок
Плетуть Firenze вічності вінок.

5 квітня 1961
Piazza della Signoria

CASA DI DANTE

Це тут ступала Дантова стопа,
Шуміла шовком ніжна Беатріче.
Я чую й досі, як жагуче кличе
Ярлива кров, бажаннями сліпа.

Це тут повз тінь ліхтарного стовпа
Поет проносив сяйво таємниче.
Здається, й досі поміж гвельфів риче
Образа чорних, ницістю тупа.

О фльорентійче! В довгому вигнанні
Пізнав ти хмурий погляд чужини
І хліб гіркий, відкинутий зарані,

Та не пішов на зради гріх страшний.
Ти чесно жив, обходячи облуди,
І зносив гордо все, що кпили люди.

6 квітня 1961
Casa di Dante

ДАВИД

Суворий погляд і тверда постава,
І мозку гін, закутий під чолом.
Це владній силі божеський псалом,
Земному світу звага величава.

Що є життя? Правдива, гойна слава,
Відбита вірним небайдужим тлом.
Вона злітає в засвіти орлом,
Широкосяжна, рвійна, золотава.

Ще тільки мить, як навзнак Голіят
Упав, розкинувши могутні руки,
Та вже в Давида — з голови до п'ят —

Струмує кров дозвільно, без принуки.
І з уст сіяє перемоги блиск,
Як над чолом — незримий слави диск.

7 квітня 1961
Біля “Давида” Мікельанджеля,
Academia delle Belle Arti

ПЕРСЕЙ

Застиг Персей з Медузою в лівиці,
Самого Зевса богорівний син,
Від золотих народжений краплин
З Данаї лона в кам'яній в'язниці.

Яка снага могутньої правиці!
Яка потуга божих височин!
Гермесів меч поблискує, мов чин;
Бринить шолом з окриленої криці.

Нехай сичить кубло отруйних змій
На голові, конаючій без тіла, —
Стойть юнак у славі чоловій,

Що світ і засвіти обгомоніла:
Лицем ґоргони обернув Персей
Царя Серіту в кам'янистий глей.

8 квітня 1961
Біля “Персея” Челліні,
Loggia dei Priori

* * *

О, dolce stil nuovo — красний стиль,
Земного слова неземна окрасо!
Благословенна будь, етруська расо,
Що розбуяла — мов прибої хвиль!

Як ніжний шелест осяйних мантиль,
Як гнівні поклики popolo grasso, —
Вергнувши в прах латині мертвє м'ясо,
Забліснув dolce stil — вельможний стиль!

Солодке слово Гвідо Гвінічеллі
Ввібрало спів больонських солов'їв.
І до канцон мелодії веселі

Влились, як до терцин — пекельний гнів,
Щоб крізь віки проходили крилато
Франческо, Данте, Гвідо і Торквато.

7 квітня 1961
Nazionale Biblioteche

ПІВНІЧНЕ СЯЙВО (із циклю)

* * *

Білі змії повзуть по схилах,
Білі змії прудких завій.
І не бачу я друзів миших,
І не знаю, де жереб мій.

Десь похований під снігами,
Вдень коняю, живу вночі:
Наслухаю, як виують гами,
Як полярні пливуть плачі,

Як вихрасті гудуть завої,
Обійнявши тугий розгін.
Давлять душу вітрів двобої,
Навівають смертельний тлін.

Це юконський могутній холод
Злу загаду мені кує.
Це обмов яничарський голод
Прагне вбити буття моє.

Тільки ти, українське слово,
Як північне сяйво з вишин,
Світиш, граєш, гориш святково
І даруєш безсмертний крин.

1962

Після зборів, де групка звироднілих
русинів виступала проти української мови.

* * *

Дружині Вірі

Вони пройшли лункою чередою
В моїм, як вирва, буйному житті,
Та не скрасили сліду за собою —
Минальний дим у барвній многоті!

А нам з тобою, друже, довелося
Всього зазнати — криги і вогню.
Твоє русяво-золоте волосся
Я часто гладжу і себе п'яню.

Поглянь довкола, — йдуть угору діти,
Рославий син і донечка струнка.
Ще довго жити й довго молодіти
Твоя турботлива ясить рука.

Дивись, як сяйво півночі безкрає
Нам, нестаріючим, несе привіт.
Моя любов загравою палає,
Як не палала за юнацьких літ.

1962

ПІВНІЧНЕ СЯЙВО

О як люблю я милуватись вами,
Раптові мерехти нічних небес!

Говорять люди: — Промені снажливі,
Протягши Всесвіту предвічну даль,
Об кригу вдарившись ясним потоком,
Назад до Сонця в захваті течуть...

Учені кажуть: — Електричні смуги
Крізь атмосферу простопадно мчать,
І клекотить *aurora borealis*
Окрай магнітних полюсів Землі.

А я тверджу: — Це потаємна сила
Державця Всесвіту, Землі й людей
Краси цінителям, поетам Сяйва
Про себе вістку з неба подає.

О ви, що палко марите весною
У новорічні довгі вечори,
Виходьте з хат, милуйтесь яснограєм —
Вістує радість незбагнений Бог!

1962

* * *

Снилось мені: там, де білі ведмеді
Смокчуть у лігвах засніжені лапи,
Йшла без одіння окрилена леді,
Леді Годайва, уставши з канапи.

Грали скалки осяйного морозу,
Линуло сяйво північне, як сонце.
Місячним сріблом зимову погрозу
Гнало від себе коси волоконце.

Там, де оголена леді ступала, —
Сніг розставав і мерзлота тепліла,
Квіти росли; як прозорі дзеркала,
Плеса лишались, нагріті від тіла.

Літо настало! Багрянцем яскріли
Райські плоди, виноград і бросквині.
Дужим коханням Амурів стріли
Били в серця ескімосів однині...

Нагло розгнівався вітер цнотливий,
Хмари жбурнувъ, покриваючи леді:
Вигубив квіти мороз, і розливи
Плес окувались, і зникли ведмеді.

23. VII. 1962

ЗМІСТ

Трофеї	5
--------------	---

МАССТАТ БУЛАВИ

У блиску звитяжної слави	7
Я шукаю тебе віддавна	8
Хрестатий меч на красному щиті	9
Мій дух витає в дальній оболоні	10
Слава (пам'яті Б. Мухина)	11
Монолог перед шаблею	12
Полтавська битва	14
Слава Мазепі (кантата)	16
Одігітря плаче в чужім Ченстохові	20
Московія	21
Київ	23
Львів	25
До Гетьманіча Данила	26
Гербозневажникам	27
Герби	28
Шевченко в Вінниці	29
Перед хатою Шекспіра	30
Читачам Чікаго	31
Нами снили поліські пущі	32
Будівничі (апотеоза)	34

ФЛЬОРЕНТІЙСЬКІ СОНЕТИ

Рим — велич, а Фльоренція — краса	36
Firenze	37
Casa di Dante	38
Давид	39
Персей	40
O, dolce stil nuovo — красний стиль	41

ПІВНІЧНЕ СЯЙВО

Білі змії повзуть по схилах	42
Вони пройшли лункою чередою	43
Північне сяйво	44
Снилось мені: там, де білі медведі	45

КНИЖКИ ЯРА СЛАВУТИЧА

П О Е З І Й

СПІВАЄ КОЛОС, Авгсбург, 1945.

ГОМІН ВІКІВ, Авгсбург, "Золота брама", 1946.

ПРАВДОНОСЦІ, Мюнхен, "Золота брама", 1948.

СПРАГА, Франкфурт-на-Майні, "Брама Софії", 1950.

ОАЗА, Едмонтон, "Славута", 1960.

МАЄСТАТ, Едмонтон, "Славута", 1962.

ДОНЬКА БЕЗ ІМЕНИ, поема, Буенос-Айрес, "Перемога", 1952.

П Е Р Е К Л А Д И

Джон Кітс, В И Б Р А Н І П О Е З І Й, Лондон, "Українська Видавнича Спілка", 1958.

АНГЛІЙСЬКІ СОНЕТИ (готується до друку).

П Р О З А

МІСЦЯМИ ЗАПОРОЗЬКИМИ, Буенос-Айрес, "Перемога", 1957; друге видання — Едмонтон, "Славута", 1963.

Л I Т E R A T U R O Z N A V C T V O

МОДЕРНА УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ (1900 — 1950), Філadelphія, "Америка", 1950.

РОЗСТРИЛЯНА МУЗА (сильвети), Детройт, "Прометей", 1955.

ІВАН ФРАНКО І РОСІЯ, Вінніпег, УВАН, 1959.

ВЕЛИЧ ШЕВЧЕНКА, Вінніпег, УВАН, 1961.

М О В О З Н А В С Т В О

CONVERSATIONAL UKRAINIAN, I (lessons 1 to 50). Edmonton — Winnipeq: Gateway Publishers, Ltd., 1959.

CONVERSATIONAL UKRAINIAN, II (lessons 51 to 75), Edmonton
— Winnipeg: Gateway Publishers, Ltd., 1960.

CONVERSATIONAL UKRAINIAN, second revised edition (lessons
1 to 75), Edmonton — Winnipeg: Gateway Publishers, Ltd.,
1961.

РОЗМОВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ,
Торонто, Об'єднання українських педагогів Канади,
1961.

AN INTRODUCTION TO UKRAINIAN, Edmonton: Slavuta Publishers, 1962.

UKRAINIAN FOR CHILDREN (in preparation).

НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

SPIEGEL UND ERNEUERUNG, ausgewählte Gedichte, aus dem
Ukrainischen uebertragen von Volodymyr Derzhavyn,
Frankfurt am Main, 1949.

АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

THE MUSE IN PRISON, eleven sketches of Ukrainian poets
killed by communists and twenty-two translations of their
poems, Jersey City: Svoboda 1956.

OASIS, selected poems translated from the Ukrainian by Morse
Manly in co-operation with the author, New York —
Washington — Hollywood: Vantage Press, 1959.

GREATNESS OF TARAS SHEVCHENKO, Edmonton: Slavuta
Publishers, 1962.

